Sketch Komiku. "Bertu Is-Segretarju"

Persunaggi

Barkal Debono — Sinjur xiek.
Bertu Żammit — Segretarju.
Ċensu Attard. }
Antonio Azzopardi } guventur.
Mikiel Farrugia. }

Ix-xena, Kamra. b'mejda, skrivanija, u xi siggijiet, klamar, pinna, karti, xi gazzetti. L-affari tigri f'rahal go Malta.

I xena

Barkal, wahdu fejn ir-ribalda, u Bertu fil-fond mohbi, u ma jhallix li jarah Barkal. Kull tant jittawwal u jerga jinheba. Dejjem jisma x'ikun jghid Barkal.

I xena Barkal ir-rabjat.

Barkal. Kos qieghed nighid l-anqas irrid nemmen, ~~wittihlu~~ avviz bhal dak fil-gazzetta, u ma jirrispondik hadd, pero ghad hemm speranza, fadalitlum kollu, forsi ghad jinqala xi hadd, ghax ghandkom tkunu tafu, li jien ninsab wahdi, mieghi ghandi biss wiehed guvnot, bhala segretarju,

kafif, nadif, bravu, bit-għaqal u
għandu moħħu jitħaġlu ġmielu.
Fkelma waħda mhux avukat, għax
ma jafx skola bizzejjed. Issa bħal ma
tafu meta l-bniedem jidħol fiż-żmie
idur fuq uliedu, ijda ~~jien~~ ~~meta ma~~ billi bqajt
ġuvni ikolli ndur ~~hemm uliedi~~, ~~idur~~ fuq xi nepputi,
u appuntu kif għamilt jien.
~~uliedi ma għandix~~, ~~u~~ ippruvajt
indur għal xi nepputi, li dan
fiż-żmien li bagħatli nejx joqgħod
jirrakkontali xi ħaġa minn tiegħu.
Il-bużilles huwa wieħed, li dan
in-nepputi, li jien irrid, la naf
fejn hu, la naf x'jismu, u l-anqas
naf fejn joqgħod. Però jien ~~ktibta~~,
għax ktibt avviż fil-gazzetta fejn
jgħid hekk. jaqbad it-gazzetta. Avviż
Is-sur Barkal Debono, li joqgħod triq
L-ifran No 451 ~~Ħ~~alqormi Malta jixtieq
jaf jekk għandux xi nepputi, biex dan
jagħmel miegħu l-kaffa li fadallu jgħejx,
u fit-testment jaktreb fiek. Jixtieq
jwiegħaf ukoll li minn din id-data, sal-
..9.. ta' April jista jirċievi n-nepputi,

izjed tard minn din id-data majjieċċu
lit kadd". Voldieri l-lum huwa l-
aħħar jum ta' din ~~l-......~~ l-avviż 9 ta April
(Pawsa.) Taf x'qiegħed nigħid, jekk
illum ma jinqala kadd, kollha neppuri
tiegħi nippruva inżomm lil-Bertu s-
segretarju (Bertu jidħol) toqgħod kalli
najjatlu..... Bertu... Bertu....

Bertu. X'għandek bżon sinjur?

Bark. Ara Bert inti taf li llum l-aħħar
gurnata, qisli toqgħod attent, għax
il-lum qalbi tekkbirni li jinqala xi
kadd sew.

Bert. Ma, nafx, ma nafx sinjur, Pero nirmà
minnek.

Bark. Le, le Bert, il-lum jinqala xi kadd
sew

Bert. Avviż kollha dak fil-gazzetta jidrili....

Bark. Sigur dana huwa avviż ċar dagħst-
ilma, u kekk kif in-neppuri, jaqrak,
itir, itir bil-ferħ, u arak kawn,
kawn go dirajja, m'annaq mugħi,
ma din il-qalb ta' kawn.......

Bert. Sinjur tgħidli xejn, għax ikun fikom
x'tara tassew.

Bark. U int ma tistax tfisser it-firk x' kien jaraf it-waqt, le, le... illum jiġi rqwe.

Bert. U jekk ma jiġix?........

Bark. Imbagħad narraw. (dare) ma jagħbilx ngħidlu, li jekk ma jiġi ħadd, injomm lilu, għal issa xejn.... (lilu) Le Bert illum jiġi

Bert. (dare) fimta jien..... Tajjeb wisq.

Bark. Ara Berta, jien dieħel nistrieħ fil-kamra tiegħi fil-kas..........

Bert. Iva, żgur, kif jiġi, niġi b'ġirja ngħidlek.

Bark. Mela Arrivederċi........ (Via.)

Bert. Arrivederċi sinjur. II xena.

Bertu, imbagħad Ċensu Attard.

Bertu. Ha, ha, haj, jekk ma jinqala ħadd ijomm lili, bravu hej, inkun in-nepputi tas-sur Barkat, ma jkun jonqosni xejn; U le, fejn ma nqala ħadd f'dan iż-żmien, (kollu) mhux ser jinqala llum, imbagħad jekk stess jinqala xi ħadd, naf bżżejjed, kif għandi neħles minnu. (iċempel il-bieb). Ojj il-bieb... narraw.... (imur u jiġa ma Ċensu Attard)

Bert. Itħol, għaddi.

Cens. Bongiorno.

Bert. Bongorno. X'għandek bżonn?

Ċens. Jekk m'inix sejjer żball, qiegħed nitkellem mas-sur (fit-waqt li jiżfah il-gazzetta) mas-sur Barkat Debono.

Bert. Le jien huwa s-segretarju tiegħu

Ċens. Tajjeb; mela fejn hu s-sur Barkat? rrintendi z-ziju tiegħi.

Bert. Kif, jagħaw inti n-neputi tiegħu?

Ċens. Kolni kemm jien, fejn huwa z-ziju?

Bert. (daqe.) Halli nara kif sur inbedu minn hawn..... (bilieqa) ziju dat-tin jinsab barra; tarej ftit.

Ċens. Tajjeb, noqgħod nistennieh.

Bert. Sa ma jiġi nistgħu ngħamlu l-kitba.

Ċens. Ngħamlu kif tgħidli, sur segretarju.

Bert. (imur fuq l-iskrivanija) x'jismek?

Ċens. Ċensu Attard.

Bert. Fejn toqgħod?

Ċens. No. 23 Triq Kristoforo l-Belt.

Bert. X'tgħamel?

Ċens. Jiena, pjazzant.

Bert. Pjazzant kekk jajuk?

Ċens. Iva, għax għandek tkun taf li jien kont kaptan fil-Militar u għaddewni...

Bert. Tajjeb, issa għidli kif tiġi mis-sur Barka

Ċens. Jien it-tifel ta wahda minn kutu l-bni
Bert. X'kien jisimha?
Ċens. Isimha ma niftakrux, għax mietet meta jien kont għadni tarbija.
Bert. Tajjeb min hu missierek?
Ċens. (Wara ftit.) Ir-raġel tagħha.
Bert (dare.) Fimtek jien ..... Issa stenna.
Ċens. Idum, idum xejn ma jiġi?
Bert. (Jieri ruħu d-dispjaċut.) Le, le dal-waqt.
Ċens. (Skantat.) xi għalik sur segretarju?
Bert. xejn, xejn!
Ċens. Le, dider inkwetat.*
Bert. U, meta niftakar, perruna bhalek, dnub
Ċens. x'iġifieri dnub? għidli!!.
Bert. Ara sinjur, jekk ma tgħid lil ħadd, ngħidlek.
Ċens. żgur, li ma ngħid xejn.
Bert. Meta għandek tkun taf, ... li dal-lejl.
Ċens. X'hinu dal-lejl?!
Bert. Sid-id-dar......
Ċens. x'hinu? x'ġejj?
Bert (Iħares l-hawn, u l-hinn.) Int meta l-lejla għandom jiġu għalik.
Ċens. Għalija?! Min?!
Bert. Iva, għalik, smajt xejn fuq dik il-bomba

Ċens. Iva, imma jien x'għandi x'naqsam?

Bert. Ħarbu f'rid id-dar, u dal-lejl stess.....

Ċens. (Skantat) Tassew? (wara ftit) Le, le sur segretarju, hawnek ma jodx għalija (jkun sejjer) grazzi wisq.

Bert. Imma atkjar tibqa hawn għax ig-ziju bik ikollu l-għajnuna?

Ċens. Le le, aktjar nitlaq.

Bert. Imma titlaq hekk?????.....

Ċens. Iva arani sejjer, u lis-sur Baskal issemmilu xejn

Bert. Le x'ġifieri, u l-istess kaġa int, sur kaptan.

Ċens. Tieku twieb xejn, grazzi wisq, saħħa sur segretarju. Via. II xena.

Bertu, imbgħad Antonjo Azzoppardi

Bert. Ha, ha, haj, kaptan jibża mill-bombi. u kellimi kaptan. ~~il-kuġin~~ in-nepute huwa jien u kadd kliebi!!!. (iċempel il-bieb.) Il-bieb. nawraw min hemm!

(Via u jiġi ma Ant: Azz:) Għadi għaddi.

Ant. Bongorno sur......

Bert. Bongorno. Ma min għandi l-unur nitkellem

Ant. Kif ma'għaraftnix? mintix thoss illi dak l-oġġet tant mixtieq minnek

?

isa warajt quddiemek?

Bert. skuzi kadd zbalt (*dare.*) tigħidli qalbi sar narmaw bin-neppuntijiet....

Ant. Le ma kadd xejn, ara x'kawn fil-gazz (*jurieh fil-gazzetta.*) N.° 451, triq l-ifran Qor

Bert. Huwa l-izbal qiegħed, għax inti kribt s-sur Barkat, u jiena huwa s-segretarju

Ant. Eh skuzi, kribtek iz-ziju. insomma?

Bert. Ekku, iz-ziju l-larga ftit, u sa ma jigi nista nikdbek.

Ant. Tiktibni ????!

Bert. Jiktbieg ~~[illegible]~~ nobdi l-ordni, għal kemm fuq qalbi (*jidher idiżappjaċut.*) għax emmnini anqas naf kif nagħbad ngħan

Ant. Tikkonfondi xejn, ikteb, Ant: Azz: Via Tarxien Raħal gdid.

Bert. (*jiktib, u jibki.*) jaħasra, jaħasra xi dnub, inti guvni?

Ant. Guvni iva.

Bert. (*jiktib, u jibki.*) xi dnub, le ma niflati għajb guvni bħalek

Ant. (*dare*) Ai dan miġnun.... dal biki (*bilu*) xi hinu sur segretarju?

Bert. (*jibki.*) xejn, xejn.

Ant. xejn le, dal-biki kollu!

Bert. Ara sur Tonin rejjes nighidlek xi haġa pero ara titniffes.

Ant. Sigur; jaqaw?

Bert. Xi! tajjatx. (ikarer l-ħaun u l-hin) Kun af li din mhix biċċa taċ-ċajt; l-ewwel nibda biex nigħidlek li din il-biċċa tal-wirt, tat-testment, eh, dik ħrafa...

Ant. Ħrafa?!

Bert. Tajjatx, Dak il-kali t'awwis, taf għal-fejn qabu fuq il-gazzetta?.... biex jiġbed il-governatur id-dar, u mbgħad (jkemmex jilbki) la darba jidħlu jiġi l-lejl... Żimm.......

Ant. X'iġifieri?!

Bert. Kif, ma fhimtnix?

Ant. Joqtolom?!

Bert. Sigur, joqtolom, għax għandek tkun taf li s-sur Barkat irid jitgħalem ~~l-atonomija~~ ~~autduj~~ l-anatomija, bħal ma jgħamlu t-tobba fuq il-mejtin, dik li jgħidulu awtopsja, eh... kif jgħamel biex iddaħħalom fin-nassa, ħareġ b'din tal wirt, u la darba iżibom għal sniemu,... Żimm, u joqtolom.

Ant. Tassew?

Bert. (Bil-Biza.) Ara ma tgħidx xi kelma.

Ant. Le x'igifieri, u biex nwrik li sgur ma nghid xejn, nitlaq mnejn ġejt, u qisu qatt ma kien xejn. U jekk is-sur Barkal irid jitgħallem l-anatomija, isib lil-hadd iehor.

Bert. Imma jekk toqgħod jiena ngħomillek l-

Ant. Le, le l-aħjar nitlaq, grazzi hafna sur segretarjus, sahha. (Via.)

Bert. Sahha, sur Tonin........ IV xena.

Bertu imbgħad Mikiel Farruġa.

Bert. ...sahha, sur Nepputi tas-sur Barkal, Ha, haj, haj.... X'kull nepputi.... (Icempel il-bieb.) Rega l-bieb.... tgħid rega ġie xi nepputi..... Ahna ġie min ġie, jekk hu xi galantom bħal darwn, naf kif ghandi nehles minnu. (Imur u jiġi ma Mikiel Farr.)

Bert. Itħol rinjur ghaddi.

Mik. Grazzi, grazzi wisk...... Wara tant zmien, nsibtxek, ft-aħħar sibtek...

Bert. Skuzi, jaqaw inti xi nepputi tas-sur Barkal?

Mik. Ekku, kolni kemm jien.

Bert. (dare.) Man għidtlikx jien li ħt-atthar ser narmaw reġġment tan-nepputijiet ..... żijuk illarga, u sa ma jiġi nistà nikdbek.

Mik. Tiktibni?!.

Bert. Isa mela, poġġi bil-qiegħeda ..... x'jismek?

Mik. Mikelinu Farruġa.

Bert. x'tgħamel?

Mik. Jien kont naqla x'niekol bil-kant, imma issa li sibt iż-żiju ....

Bert. La sibt iż-żiju ..... kompli, kompli .....

Mik. Xi ġifieri? la sibt liż-żiju ma għandi bżonn ta' xejn.

Bert. (ikun ser jibki.) jaħasra għalik ..... ruħi tija! ...... ~~ġmi~~ ......

Mik. Jagaw?!!!.

Bert. Narak u nibkik .... kemm rejjer ~~imqajj~~ imqarraq.

Mik. Isa għaliex?

Bert. Pavru ġuvni ..... ġejt biex tgħix bil-flus ta' żijuk, jaħasra ....

Mik. Isa għaliex dan kollu?

Bert. Għaliex? u tistaqsini għaliex, le ~~imma~~ le, ma nistax, ma nistax (jibki).

Mik. Isa għaliex qiegħed tibki? ~~Le,~~ le hawnek hawn xi sigriet ..... ~~ur~~ għidli.

maladji

Bert. La qiegħed tgħidli xejn, ngħidlek, basta ma tgħid lil ħadd.

Mik. Xejn, ~~naħtlifhek~~ nassigurak jien.

Bert. Tajjeb t-ewwel nett għandek tkun taf li tinsab f'nassa......

Mik. Nassa?!!!

Bert. Kun af li dak l-avviż tal-gazzetta, zijuk għamlu, biex malli jsibek quddiemu ~~zijuk~~ jitolbok daqs £100......

Mik. £100?!!!.

Bert. Kun af li l-lejla stess għandu jiġi l-marixxal

Mik. Il-marixxal??!!.

Bert. Il-marixxal, u dan huwa dusunur....

Mik. (Wara ftit.) Ara kif ngħamlu, tikkonfondi xejn, ħallieh jiġi min irid, x'nitlef ma għandix, u nagħam maz-ziju l-ħena u d-dbatija......

Bert. Kif ma tibżax?!

Mik. Xejn affattu, nagħam xortija fit-tajjeb u fit-ħażin.

Bert. (dare.) Ma dan m'għna sejrin ngħamlu xejn.... (lili) qiegħed tgħogobni sur Mikiel, u li kieku, mhux għax zijuk għandu....

Mik. Jagħaw, x'għandu?!!

Bert. Għandu Marda ġugu..........

Mik. Marda? ara tiddejjaq għalek, għandi midiċina tfejjaq kull marda.

Bert. (dare.) Ma dan m'ahna sejrin ngħamlu xejn.....

Mik. U x'jisimha, din l-marda li għandu?

Bert. Idrofobija.

Mik. Idrofobija,.... din il-marda ma nafx.....

Bert. Li komt taf......

Mik. Femmi sewwa, ara sinjur???.

Bert. Oh meta niftakar, itini l-biki...kienet għodwa tà l-angli, x-xemx tiddi f'ruma'rafs, zijuk kadni mieghu fit-ġnien.... ma għandix qalb imkompli, f'dagqa waħda waqafna nħarsu lejn għar mimli bit-fjuri, ma dwaru it-għajn tà l-ilma ġieri, it wiżż mixjin waħda, wara waħda x'hin f'daqqa waħda, bulldog daqrier, għajnejh ħomor, rasu mqajjem, murtaċiek mqanfda, dembu mitwi ~~lejn warajh~~ 'l fuq, meta, kif rajna dan il-kelb, zijuk telaq jiġri, jien niġri warajh, il wiżż jiġri warajna, in-nies jiġru, il-kelb jiġri, f'daqqa waħda Zam—, Zam— nejbiet il-bulldog daħlu f'riġlejn zijuk.... x'baqa ma għamilnielux

biex ifiġ, Banjġi, Banjoli, pietranfernali xi drabi t-żżjuk itieħ li jġgdemm, Żamm Żamm, u minjeħel jibqa biha.

Mik. (Imbeżża.) Imma inti naħseb tkun taf meta jkun sejr itieħ

Bert. Le! Għax dan f'dagqa waħda, Żam, Żam

Mik. X'waħdadim, kawen ma jodtx għalija (jkun rejjer.) raħka, u s-sliem......

Bert. Le, jakorra, la tmurx biex fit-kas itieħ tgħini norbtu.

Mik. Angas biss irrid naf b'xejn, le, le, le....

Bark (Minn ġewwa bir-rabja.) Bertu, Bertu!!!

Mik. Dan jagaw is-sur Barkat?!!.

Bert. Iva dan hu, u kemm kemm mhux sejr itieħ, żamm, żam, żam....

Mik. Le m'aħnie x,.... raħka Bert... (Via.)

Bert. Iva għini norbtu..... (Wara li jitlaq.) Ħa, ħa

V xena. Barkat, u l-istess.

Bark. (Bir-rabja.) Inti ma tismax, ?........

Bert. U, ngħid smajtikx, tant li ħriġtu ħabbad il-bieb, u mort nara, ijda ma kienx hemm ħadd, għandu jkun li angas nippretijiet ma għandek........

Bark. Le niftakar wiċċek ngħid.....

Bert. U, dak fomi miet.

Bark. Tarrew..... milli jidher m'għandiex min jiġi minni...........

Bert. Ħikk ngħid jien ukoll, u jataawa jtini l-biki nara raġel tà l-eta tiegħek, *(jibki)* watdek...... Eh kieku mhux għax għandek lili, *(jibki)* tista tgħid li int raġel abbandunat minn kulħadd... *(jibki.)*

Bark. *(Wara Pawsa.)* Taf x'qiegħed naħreb, qiegħed nitħajjar inżomm.........

Bert. Trid xi ħaġa ruħ Barkat?

Bark. Le,.... xejn Bert..... Il-lum ħuwa l-aħħar jum u la ma ġie ħadd s'issa, żgur li m'għandix neputijiet....

Bert. Bil-fors, bil-fors..........

Bark. *(idur bis-serjeta)* Il għalek bħala neputi tiegħi nżommok....... Trid Bert??!.

Bert. *(daxe.)* Glorja...żgur li jrid......

Bark. Mhimm issa sters mela irridek tajjatli ziju......

Bert. Ziju, ziju tà qalbi..... *(jħun rar jangu.)*

Bark. Ħawn ma qalbi, għażiż neputi......... *(fil-waqt li jitangu)* u issa nista ngħid li sibt neputi, kif kienet tixtieq qalbi.

Bert. u jien sibt l-iktar ħaġa, ziju bħalek, *(daxe.)* ziju tal-flus,... ajma kemm

inkobbbok ji...... (u jangu). Fini.

Bark. (jangu.) Ft-aħħar, ft-aħħar nett........

Bert. Oh ft-aħħar, kemm qgħad attent, għax ft-aħħar tal-mazzita kont ser insib ix-żbiba.

'Tmiem'.

19-3-47.

C. Attard.